

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 68

Fylke:

Tilleggsspørsmål nr.

Herad:

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av: Edr. Haukedal

Gard:

(adresse): Hylkje

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.~~B.~~ Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Namn.

1. Jonsaksåta for ho varl breud, jonsakbæl
når det bar til beuring. Disse namna
gikk ofte om ein annan måte at det
vart kalla bæl for beuringa tok til og.

2. Tugla bæl hadde så fast karakter
og namn som jonsakbæl.

3. Ofte brukte ein å laga eit lite
bæl ved sida av det store, helst
så lågnd at det ikkje kunne gånst
på avstand. Det var narrebælet.
Her så dei sjeldan narresåta, men narre-
bælet. Elles ville ei såte seia at
det var eit stort føretak. Narre-
bælet var lite, men det måtte laga svidt
opp med det same og så danda fort
av.

Tida.

4. Nei.
5. Ukjent her.
6. Nei.

7. Nei det er ukjent her. 2
8. a. Ja for jonsokkvelden.
b. Nei.
c. Nei.
d. Ja for olsokkvelden
9. Nei.
10. Ukjent.
11. Jonsok bålet vart tend om aften, eller var det ikkje rekkje stasen med det. Det heitte skundon ungdomme ikkje tykkast ha tid i rekka og let det vera til t.d. laurdagskvelden eller, men det var aldri rekkje stasen med det.
12. Her var det slik at tida må vera så viss det kunne vera rød. Ingen ville vera ved at såta skulle tenast, men unge tok (og tok) snart til å tyta om ikkje dei skal tenast. Så ser då dei som sjelar vil vera hos mange som bræur, men ventar eino litt og så endelig når sala held på å gå ned tinnerdei. Bålet brer såleis ned ved midnattstid.
13. Same fin alltid noko å kasta på så det blafar opp av og til, men sjæve bålet er ferdig og festinga er bygynt. Det skal ikkje brerma noko viss tid

Staden.

14. Ja, det måke alltid vera ein fast stad og det var eit brat å gå fori staden. For var det på ein haug

Ser det var godt utsyn. No er det vorte at dei her helst held seg i fjøresteinane ved ei byggjodsdykt rekkje å koma til både frå land og sjø. På byggja går liken (dansen) alle på.

15. Nei, det gjorde dei gjeldan for. Det er elles nok så mykje med omsorg så privat. No er det utvilsomt vorte slik at dei her helst også har omsorg på same staden i fjøresteinane. Det er prøvt å ha fest då og, men det er liksom det ikkje har den rette stemming då, det vert ikkje slikt kvor det som over jonsokålet.

16. Ja, når det var gardsar med fleire lekter. Elles var det just dette at fleire ville vera saman, men ikkje framande. Det måtte dei ein var kjende med og som hadde vore med og laga bida.

17. Utvend.

dei som steller med bålet og tenner det.

18. Alle born og ungdommar var og er med.

19. Ja.

20. Borna er dei som står mest, men med er tilslutt alle så å seia.

21. Nei gjeldan. Det heider eit lag skår for liken og tilsettinga alle på, men sjølve bålet er i beste forstand.

falbet sik.

4

22. Ukyend hls.

Korber dei bygge hallt.

23. Játa vart alltid byggt i ein fin runding
men elles gjorde ein ingenting i grennen.

24. Eine og lyng

25. Nei

26. Dei reise i rebevis eine og lyng. Grunn-
eigarane sa aldri noko for det.

27. Ungdomen var med og reise.

28. Ja, om noko høvdeleg faust.

29. Nei

30. Nei

31. Skoleiken var etter som dei grovde
å shaffa vyrke til, Skapet var lite når
det var stor-bål. Var det like sleugde berre
i lunge.

32. Ja, det var bra å ha større bålet
og det som levende leagst.

33. Ja, det var bra å gjøre å få flamm
rein og høgt til vest.

34. Nei

35. Gneistar måtte det gjøre Sprecha til skoff.

40. Ja, jonsakmore, jonsakleik

41. Det var heilt ungdommen

42. Nei, når kales hadde braud med tok dei
maken og drikkande. Já leika dei og så
har det etterkvart på heimveg.

43. Ja, dei hadde niske med og gjetane ville

vera karar med steskt i lamma. Gjæstene hadde heilt boker.

44 Damsen gjekk heilt for seg ein annan høvelig stad. Ved kålet leika jense leikar.

45 Ja, det gjorde gjerne gutane

46. Ja, det gjorde dei og

47 Nei.

49. Dei vil gjerne ha jonsokstøl til arvefaring. Eller er dei ikkje nok i det.

50 Halde seg heller jamn.